

ТЕМА В РАЗВИТИЕ – КАК СЪДЪТ РЕШАВА КАЗУСИТЕ ЗА НЕПРАВОМЕРНО СЪБРАНАТА ТАКСА ДОСТЪП

адв. Силвия Спасова

В периода от приемане на Решение Ц-33/14.09.2012 г. на ДКЕВР¹ (сега КЕВР), с което се определи временна цена за достъп до преносната и разпределителните мрежи за производителите на електрическа енергия до приемането на Решение No Ц-6/13.03.2014 г. на ДКЕВР за определяне на окончателна цена за достъп по жалби на производители бяха отменени цените за достъп по Решение Ц-33, касаещи голяма част от производители на електрическа енергия от различен енергоизточник. Съгласно закона, ако оспорения акт бъде отменен, решението има действие по отношение на всички, включително и по отношение на необжалвалите производители на електрическа енергия, които са адресати на съответната отменена точка.

Отмяната на Решение Ц-33 даде основание на много производители да предявят искиове срещу съответното електроразпределително дружество за връщане на заплатената цена за достъп за периода от приемане на Решение Ц-33 до неговата отмяна по жалба на същия или друг производител с влязло в сила решение.

Решенията на съда, с които се постановява връщане на заплатената цена за достъп се основават на мотива, че отмяната на индивидуалния административен акт, какъвто е Решение Ц-33, има за последица отпадането с обратна сила на разпоредените с акта последици. Задължението за заплащане на цена за достъп произтича от закона, но само доколкото размерът ѝ е законосъобразно определен от КЕВР. С отмяната на акта по определяне на цената за достъп тази цена за производителя е изначално несъществуваща, защото не отговаря на принципа за ценовото регулиране, заложен в закона. Според част от съдилищата обаче, отмяната на Решение Ц-33 не води автоматично до отпадане на основанието на направените плащания, тъй като правоотношението между ползвателя на електропреносната мрежа и предоставящия услугата по ползването ѝ е с периодично изпълнение, а по принцип развалянето на договори с продължително изпълнение има действие за в бъдеще. Именно това служи като аргумент на част от съдилищата да считат, че макар отмяната на административния акт да има обратно действие, в договорните отношения между страните действието на отмяната е за в бъдеще. Аналогията с действието на развалянето на договор ни се струва неуместна, доколкото в случая изпълнението е извършено въз основа на невлязъл в сила административен акт, на който е постановено предварително изпълнение. С

¹ <http://www.dker.bg>

отмяната на този акт отпада задължението за конкретната цена, именно защото изначално тя е определена незаконосъобразно.

През месец май 2015 г. с определение² на Върховния касационен съд беше застъпена тезата, че отмяната на индивидуален административен акт по определяне на цената за достъп има обратна сила. Тя се потвърди в решение³ №212 от 23.12.2015 г. по т. д. №2956 от 2014 г. на Върховния касационен съд. Това решение е задължително за останалите съдилищата и би следвало да доведе до уеднаквяване на съдебната практика по разглеждания въпрос.

Статията е публикувана за първи път в сп. Ютилитис, бр. 1/2016, както и на сайта на списанието със заглавие: Казусът с незаконно събраната такса достъп

² Определение № 260/20.05.2015 г. по т. д. №2792/2014 г. по описа на ВКС, ТК II отд.

³ Решение № 212/23.12.2015 г. по т.д. №2956/ 2014 г. по описа на ВКС, ТК, I отд.